

באופן נעלה יותר וטוב יותר, מתוך שמחה³⁵, כשם שכל המצות צריך לקיימן מתוך שמחה³⁶.

וכמ"ש רש"י בנוגע לנס פורים "כדאי הוא יום הלידה שיכפר על המיתה", היינו שגם יום המיתה יש בו פעולה מיום הלידה.

מסמך מס' 1234567

מסמך מס' 1234567

ד"יום זכאי" ד' אדר — באדר ראשון

ה. עפ"ז מובן בנוגע לשנה מעוברת: כתוב כמג"א³⁷ שבשנה מעוברת תענית ז' אדר הוא באדר ראשון. שמזה מובן שגם ענין השמחה, שהוא יום זכאי מפני לידת משה, הוא ג"כ בז' אדר ראשון (כנ"ל, שהקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום)³⁸.

מסמך מס' 1234567

הרי נמצא שגם משנכנס אדר ראשון צריך להיות הענין דמרבין בשמחה³⁹, מטעם הביאור הנ"ל דרש"י, מכיון שבחודש⁴⁰ זה יש היום

מסמך מס' 1234567

למכה (ראה מגילה שם) וכדאי הוא יום הלידה שיכפר על המיתה (כפרש"י מגילה שם) שלכן גם יום זכאי ללידה מובן (שנענינו) הוא באדר א'.

ועפ"י הנ"ל דיום ז' אדר הוא בעצם יום זכאי כו' (שהביא להניסים), י"ל שזהו כמו שנעשה לו גם באדר כשנה פשוטה וקבל עליו לעשותו יום שמחה בכל שנה — שיעשה אותו באדר ראשון (י"א במג"א סתרפ"ו סק"ה. וכן פסק בפר"ח אור"ח סו"ס תרצ"ז), ולהעיר מהוכחת התרומת הדשן שם (הובא במג"א ס"י תקס"ח סק"כ) בתענית יום שמת בו אביו שהוא באדר א' מדאמרינן בגמרא מגילה ו. ב. (עיי"ש). ולפי הנ"ל י"ל דאין שייך כזה הסברא "אקדומי פורענותא לא מקדימין" ועושין בשני (ראה שו"ת חת"ס שם ס"י קסג), כיון שהוא יום שמחה וגם התענית אינו מחמת צער וכו' כנ"ל.

(39) ולא כמ"ש בשאלת יעב"ץ שם ת"כ.

(40) ולהעיר דאדר ראשון נקרא אדר

(35) ראה אגה"ת פי"א, ובכ"מ.

(36) ראה רמב"ם סוף הלכות לולב.

תניא פכ"ו. ובכ"מ.

(37) אור"ח ס"י תקפ סק"ח. מתשובת

מהרי"ל סל"א. וכ"ה בתה"ד סרצ"ד. וראה שו"ת מהר"י מינץ ס"ט. רמ"א סתקס"ח ס"ז (ובנ"כ שם וש"נ). וכמהרי"ל שם, דאף שמת באדר הסמוך לניסן מתענין באדר. אבל במג"א ממשיך "ועיין בילקוט יהושע דף ד' ע"ב דאיכא מ"ד שהיתה מעוברת ומת באדר" (והוא כיל"ש שם רמז טו. ממכילתא בשלח טו. לה).

והנה צויין באחרונים דעות אלו שצ"ל באדר שני (הח"צ (בשאלת יעב"ץ ח"א סק"ז). היעב"ץ בסידורו. פתח עינים (ר"ה, יא). חת"ס חאו"ח סקס"ג. שו"ת ויען יצחק חי"ד סל"ט. שכיות החמדה לר"ד פארדו. ועוד). — אבל כבר כתבו בערוך השלחן, במשנה ברורה, ארחות חיים החדש (ועוד) דנוהגין להתענות בראשון. והרי במדינות אלו היו רוב מנין דכנ"י בדורם.

(38) וגם: הרי הקב"ה מקדים רפואה

זכאי דז' אדר שהביא ימי ניסים לישראל פורים ופסח⁴¹, ובפרט ש"ימי ניסים לישראל" ישנם כבר בחודש אדר ראשון — בפורים ושושן פורים קטן ש"ימי נס והצלה הם"⁴² [אע"פ שכמובן אי"ז בדומה למרבין בשמחה שבאדר שבו חג הפורים ממש, שאז ישנם ה"ימי ניסים לישראל" בפועל ממש].

אוצר החכמות

★

1234567

בשו"ע חלק אורח חיים בסופו — פסק הרמ"א: „וטוב לב משתה תמיד". ומזה מובן, שכאשר ישנו איזה ספק — הכלל הוא „טוב לב משתה תמיד"¹!

ולהוסיף: פס"ד זה כותב הרמ"א בקשר ובשייכות לאדר ראשון — שביום י"ד אדר ראשון (פורים קטן) יש להרבות קצת בסעודה, ומסיים: „וטוב לב משתה תמיד"².

אוצר החכמות

אוצר החכמות

1234567

הנ"ל ממגילה (יג, ב) דז' אדר הפך הגזירה תיכף כשהפיל הגורל מיגון לשמחה, נמצא שפעולתו היתה באדר א', וראה שו"ת חת"ס שם, ויערות דבש שם.

(42) ב"י סו"ס תרצו, וראה ב"י שם דלכמה דיעות הם ימי משתה ושמחה. ובדרכי משה שם ממנהגים וממהרי"ל. וראה חמד משה שם סק"א שאם אמר ועל הניסים בי"ד אדר אין מחזירין אותו שהרי מדינא ה"י ראוי לעשות באדר א' כו' אלא שמסמך גאולה כו' עדיף א"כ מ"מ הוה מעין המאורע.

סתם לענין שטרות ונדרים משא"כ אדר ב' (דעת ר"י בנדריים סג, א. וכ"ה להלכה טור אר"ח סי' תכת. רמ"א שם סתכ"ז. טוש"ע חו"מ סי' מג סכ"ח).

(41) ולהעיר מירושלמי מגילה פ"א ה"ה (הובא בשו"ת חת"ס שם) אותה השנה היתה מעוברת וא"כ הנס ה"י באדר"ר. וגם לפי פירוש החת"ס שם שה"י מובן שראוי להתעבר ונמלכו ב"ד ולא עברו להאי שתא (וראה עד"ז ביערות דבש ח"ב דרשה ב' (צד, ג) מירושלמי, דגזירת המן ה"י על אדר ראשון כו', ומרדכי צוה כו'), הרי ע"פ

★

משתה תמיד" מוסיפה בזירוז והחשת „בית תפארתנו במהרה יעמוד כו'".

(2) וראה גם לעיל בתחלת סימן זה — שהענין ד"מרכים בשמחה" קשור עם לירתו של משה, ועפ"י — הרי זה קשור עם אדר ראשון, כנ"ל בפנים.

(1) להעיר מל' הבאה"ט (על דברי הרמ"א): „תמיד — בית תפארתנו במהרה יעמוד, וכיראה אותו נעבוד, נכון יהי' הר הכית בראש הרים עדי עד".

ועפ"י י"ל שכל הוספה ב"טוב לב